

Ympäristöraportti Kirjavälitys 2019

Merkittävimmät ympäristövaikutukset

Kirjavälityksen merkittävimmät ympäristökuormitukset syntyvät seuraavista ryhmistä:

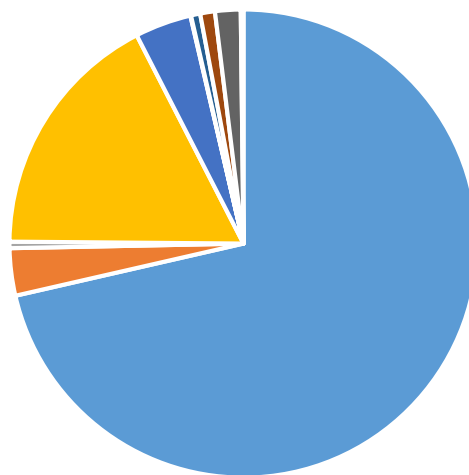
- kuljetukset
- pakkausmateriaalit, makuloinnit ja jäte
- sähkön kulutus ja kaukolämpö

Muita ympäristöä kuormittavia tekijöitä ovat:

- työmatkapaastöt
- veden kulutus
- melu

Alla on tarkasteltu, millaisia suoria kustannusvaikutuksia näillä ympäristövaikutuksilla on yritykselle. Kuljetuksista maksettiin vuonna 2018 2,2 milj. euroa, ja ne muodostavat 71% ympäristövaikutusten kustannuksista. Merkittävä on kuitenkin myös pakkausmateriaalin osuus. Makuloitavissa tuotteissa on huomioitu vain hankintapalvelun osuus, joka on suora kustannus Kirjavälitykselle. Kustantajille aiheutuu omista makuloinneista lisäksi huomattavasti suurempi kustannus.

2018 Ympäristövaikutusten suorat kustannukset

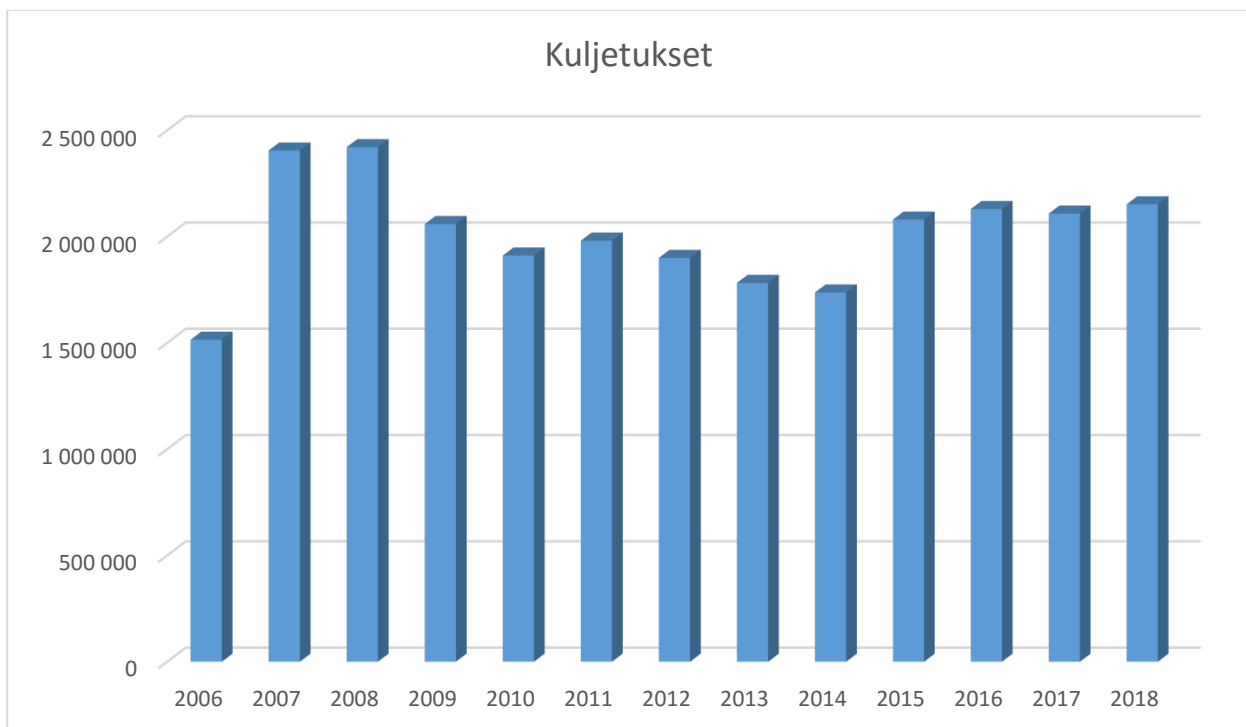

- Kuljetukset 71%
- Sähkönkulutus 3%
- Yhdyskuntajäte 0%
- Pakkausmateriaalit 17%
- Makuloitavat kirjat ja muut tuotteet 4%
- Kertakäyttöastiat 0%
- Paperin kulutus 1%
- Auton käyttö 1%
- Kaukolämpö 2%
- Veden käyttö 0%

Kirjavälityksen toiminnalla on myös positiivisia ympäristövaikutuksia. Sähköisten tuotteiden myynnin osuuden kasvattaminen vähentää fyysisten tuotteiden ympäristöhaittoja läpi koko toimintaketjun. Keskitetty logistiikka, keskitetyt kuljetukset ja viikkotoimituspäivät vähentävät asiakkaan kuljetusten tarvetta kokonaisuudessaan.

Kuljetukset

Logistiikkapalveluyhtiönä Kirjavälityksen merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät ostetuista kuljetuksista. Kirjavälityksen maksamat rahtikustannukset ovat pysyneet vuosien aikana melko stabiililla tasolla.

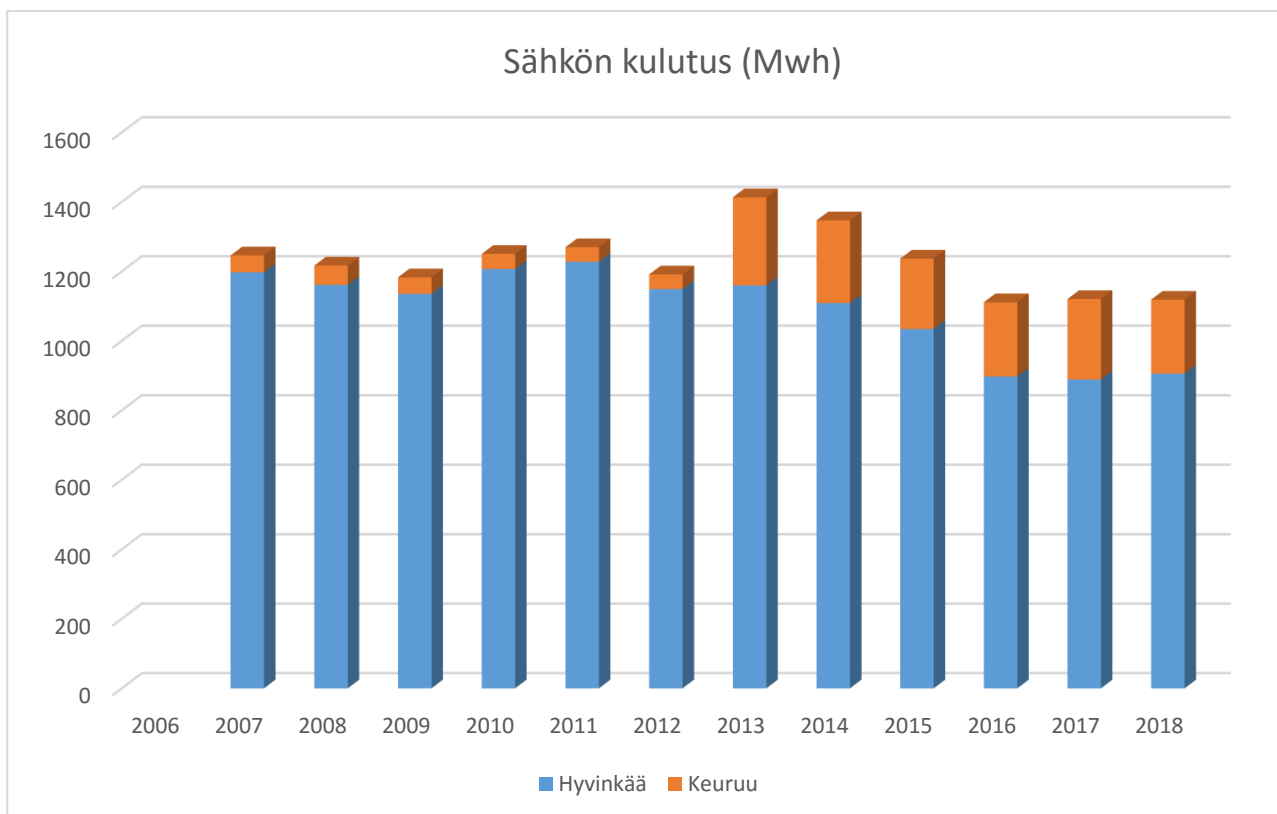

Kuljetuksissa pääyhteistyökumppanimme on Posti, jonka kuljetukset ovat hiilidioksidineutraaleja heidän maksamiensa päästökompensaatioiden vuoksi. Kuljetusten määrä on riippuvainen liiketoiminnan volyymeista, joten niiden määrää emme voi paljoa vähentää. Ympäristönäkökulmasta tärkeää olisi kuitenkin varmistua kuljetusliikkeiden ympäristökäytännöistä.

Sähkönkulutus

Sähkönkulutus on ollut selvässä laskussa vuoden 2013 jälkeen. Tähän ovat vaikuttaneet mm:

- Vanhojen XP-työasemien vaihto 2014-2015
- Ilmastointiremontti 2015
- Vanhojen palvelimien korvaaminen uudella virtuaaliympäristöllä 2016
- Sähkökeskusten lämpökuvaus 2016
- Tulostusympäristön kehittäminen 2015-2016
- Loisteputkien vaihtaminen ledeihin 2016-2018
- Henkilöstön oman ympäristötietoisuuden nostaminen kaikessa toiminnassa

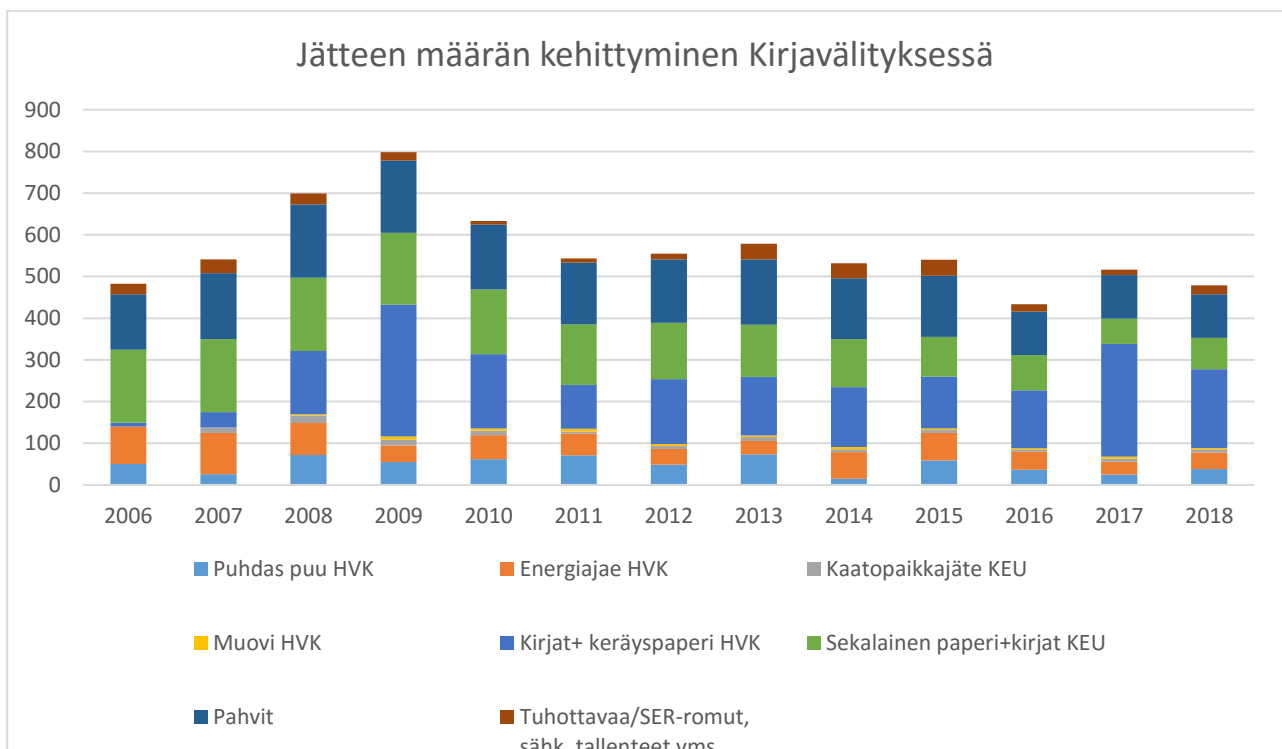
Selvityksessä on ollut aurinkopaneelien asentaminen Kirjavälityksen katolle, jolloin voisimme tuottaa osan käyttämästämme energiasta puhtaasti itse. Vielä aurinkoenergian kustannukset ovat kuitenkin olleet sen verran suuret, että tämä ei ole ollut taloudellisesti kannattavaa. Asia on kuitenkin edelleen seurannassa.

Kaukolämpö

Hyvinkään kiinteistössä on vuoden 2018 aikana alettu seuraamaan erikseen kaukolämpökustannusta. Vuonna 2018 kaukolämmön kustannus oli 53 te, missä oli 10 % nousua edelliseen vuoteen. Lämmityskuluihin vaikuttaa mm. huonelämpötila, kylmän ilman tulon estäminen lastauslaitureilta ja sää, johon emme itse pysty vaikuttamaan.

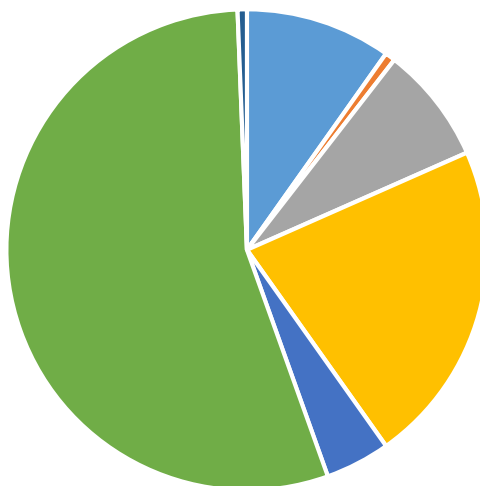
Jäte

Kirjavälityksessä syntyi 482 tonnia yhdyskuntajätettä vuonna 2018. Jätteen kokonaismäärässä ei ole muutamaan vuoteen ollut kovin merkittäviä muutoksia.

Eniten syntyy paperijätettä ja tuhottavia kirjoja. Vuonna 2018 paperia ja kirjoja tuhottiin 264 tonnia. Myös pahvien osuus on merkittävä. Kirjavälityksessä on panostettu muovin kierrättämiseen. Sen määrä on kuitenkin vain 1 % koko jätemäärästä.

2018 Jätteen jakautuminen

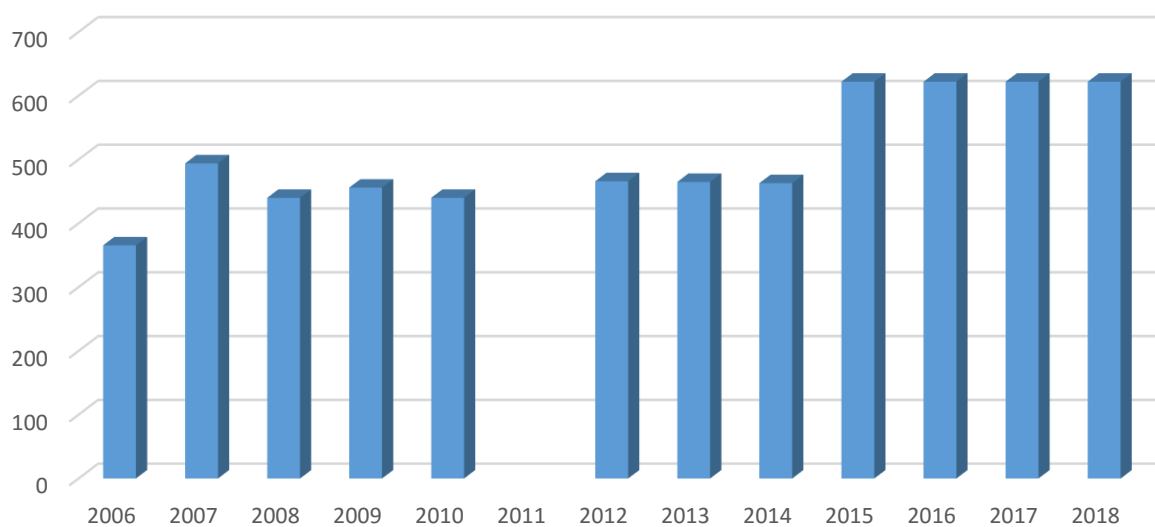
■ Sekajäte 10%
 ■ Muovi 1%
 ■ Puu 8%
 ■ Pahvit 22%
 ■ Tuhottava sähköromu 4%
 ■ Paperi ja kirjat 55%
 ■ Biojäte 1%

Jätehuollon kustannus oli vuonna 2018 13 400 euroa. Se on kuitenkin vain jäävuoren huippu. Isommat kustannukset syntyvät jätteen hankkimisesta eli pakkausmateriaalien, makuloitavien tuotteiden, paperien ja kertakäyttöastioiden ostoista. Pakkausmateriaalit eivät yleensä näy jätteenä Kirjavälityksessä, mutta päätyvät jätteeksi asiakkaan päässä.

Pakkausmateriaalit

Pakkausmateriaaleja käytettiin vuonna 2018 622 tonnia eli enemmän kuin koko Kirjavälityksen jätemäärä yhteensä. Pakkausmateriaalien hankintakustannus on vuosittain ollut noin puolen miljoonan luokkaa.

Pakkausmateriaalit

Eija Weck

20.3.2019

julkinen

Pakkausmateriaalin vähentämisellä olisi kuljetusten jälkeen toiseksi suurin ympäristö- ja kustannusvaikutus Kirjavälityksessä. Logistiikan volyymien lisääntyminen kuitenkin kasvattaa pakkausmateriaalien tarvetta. Tämän vuoksi pakkausmateriaalivolyymit ovat kasvaneet, vaikka pakkausmateriaalin määrä myytyä euroa kohden on laskenut.

Makuloinnit

Kirjavälityksessä makuloitiin vuonna 2018 noin 500 000 kirjaa. Makuloitavien tuotteiden määrä näyttää siis kääntyneen laskuun muutaman vuoden nousun jälkeen.

Vuonna 2018 makuloitavien tuotteiden arvo keskihankintahinnalla laskettuna oli 6,8 milj. euroa.

Logistiikkapalvelun tuotteiden osalta makulointipäätöksen tekee aina kustantaja. Siitä huolimatta Kirjavälityksellä voisi olla mahdollisuuksia kehittää palvelujaan siten, että makulointien määrää pystyttäisiin vähentämään. Mm. PoD-palvelu on ollut hyvä yritys tähän suuntaan. Valitettavasti sen vaikutus on ollut hyvin pieni. Myös sähköisten materiaalien lisääntymisen pitäisi näkyä vähenevänä fyysisten tuotteiden makulointien tarpeena.

Paperinkulutus

Paperinkulutus on Kirjavälityksessä laskenut noin 40 %:iin siitä, mitä se oli 10 vuotta sitten. Vielä radikaalimpana muutos näkyisi, jos se suhteutettaisiin kasvaneisiin volyymimääriin.

Paperinkulutuksen vähenemiseen ovat vaikuttaneet ainakin:

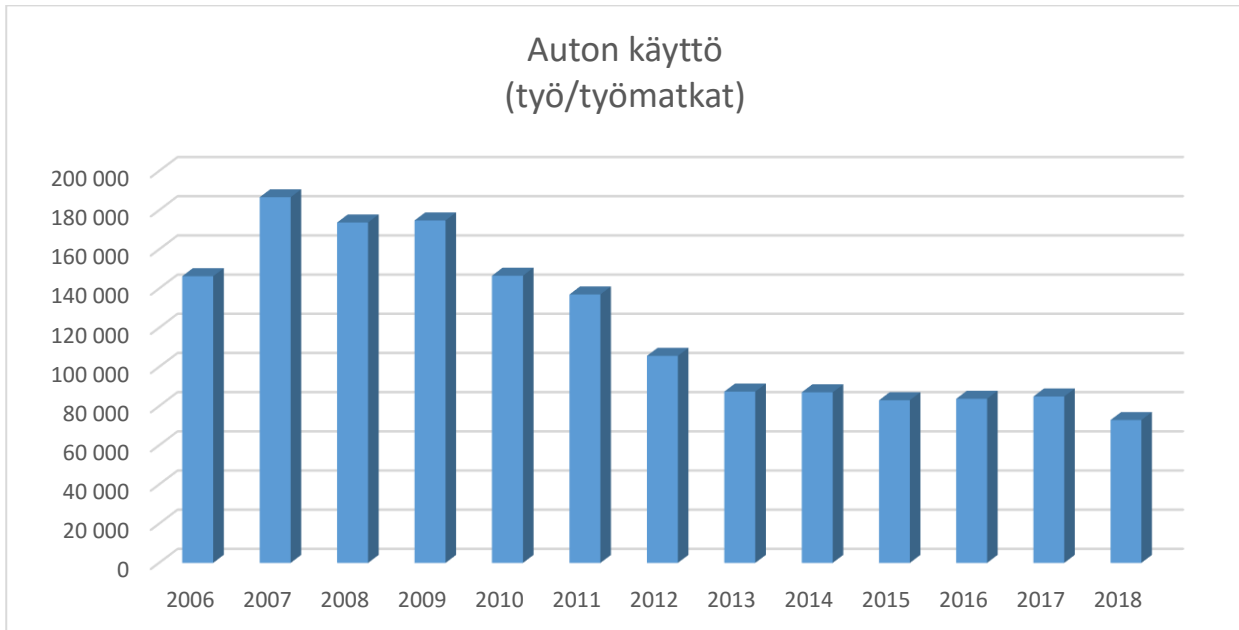
- paperilaskuista luopuminen, verkkolaskutuksen lisääminen ja sähköpostilaskut
- sähköinen arkistointi
- koontikeräilyn kehittäminen
- ääniohjatun keräilyn kehittäminen
- sähköisten asiakasrajapintojen ja sähköisen raportoinnin kehittäminen
- sähkökirjan ja sähköisten oppimateriaalien palveluiden rakentaminen
- Tulostusympäristön kehittäminen ja 2-puoleinen tulostaminen
- paperisista palkkakuiteista luopuminen
- henkilöstön omien toimintatapojen kehittyminen paperittomaan suuntaan

Vaikka paperi sinällään on edullista, paperin kulutuksen väheneminen näkyy huomattavina säästöinä mm. tulostuskustannusten vähenemisenä sekä erityisesti työn tehostumisena, kun ylimääräinen paperin käsittely poistuu.

Työmatkapäästöt

Työmatkat autolla asiakkaille ja yhteistyökumppaneille

Eryteisesti myynti matkustaa paljon omalla autolla asiakastapaamisiin. Myös muu henkilöstö matkustaa yhteistyökumppaneiden tapaamisiin, koulutuksiin ja tapahtumiin. Kilometrikorvauksia maksettiin vuonna 2018 noin 75 te. Auton käyttö työssä on kuitenkin vähentynyt merkittävästi. Syynä tähän ovat erityisesti parantuneet video- ja puhelinneuvottelumahdollisuudet. Myös Kirjavälityksen aseman vakiintuminen kuntasektorilla on vähentänyt henkilökohtaisten tapaamisten tarvetta. Auton käyttöä voidaan vähentää edelleen videoneuvotteluja kehittämällä ja lisäämällä, järjestämällä omat tapahtumat hyvin julkisten yhteyksien äärelle ja suosimalla yhteismatkustamista.

Päivittäiset työmatkat

Kilometrikorvattavien työmatkojen lisäksi päästöjä aiheutuu henkilökunnan päivittäisistä työmatkoista. Suuri osa työntekijöistä tulee töihin omalla autolla. Näihinkin päästöihin yritys voi vaikuttaa esim. tukemalla työmatkapyöräilyä ja -liikuntaa tarjoamalla esim. hyvät pyöräparkit ja viihtyisät suihkutilat, kannustamalla kimpakyyteihin ja julkisen liikenteen käyttöön. Hankaluutena tässä on Kirjavälityksen sijainti Hakakalliassa, johon on heikot julkiset yhteydet verrattuna oman auton käyttöön. Henkilökunnan oman työmatkustamisen päästöjä ei ole arvioitu.

Lennot

Lentomatkustamista Kirjavälityksessä on hyvin vähän, eikä siitä ole kerätty lukuja. Koska lentojen päästöt ovat kuitenkin omaa luokkaansa, ympäristön kannalta voisi olla merkityksellistä ottaa nämäkin seurantaan.

Vedenkulutus

Vedenkulutus ei ole Kirjavälityksessä erityisen merkittävä tekijä. Vesi- ja jätevesimaksut 2018 olivat 5 600 euroa ja ne ovat säilyneet ennallaan. Vedenkulutus lisättiin Kirjavälityksen seurattavien ympäristövaikutusten listalle vuoden 2018 aikana.

Melu

Kirjavälityksen varastossa on jonkin verran melua, jonka tasoa mitataan ja arvioidaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työntekijöille on tarjolla kuulosuojaimia. Melun määrä saattaa lisääntyä 2019

Eija Weck

20.3.2019

julkinen

käyttöön otettavan tuotannon lajittelijan myötä. Melun taso ja tarvittavat toimenpiteet arvioidaan käyttöönoton yhteydessä. Kirjavälityksen tilojen ulkopuolella ääntä aiheuttaa vain liikenne. Kirjavälitys sijaitsee kuitenkin yrityskeskityksessä, jossa liikenteen melu ei häiritse asutusta.

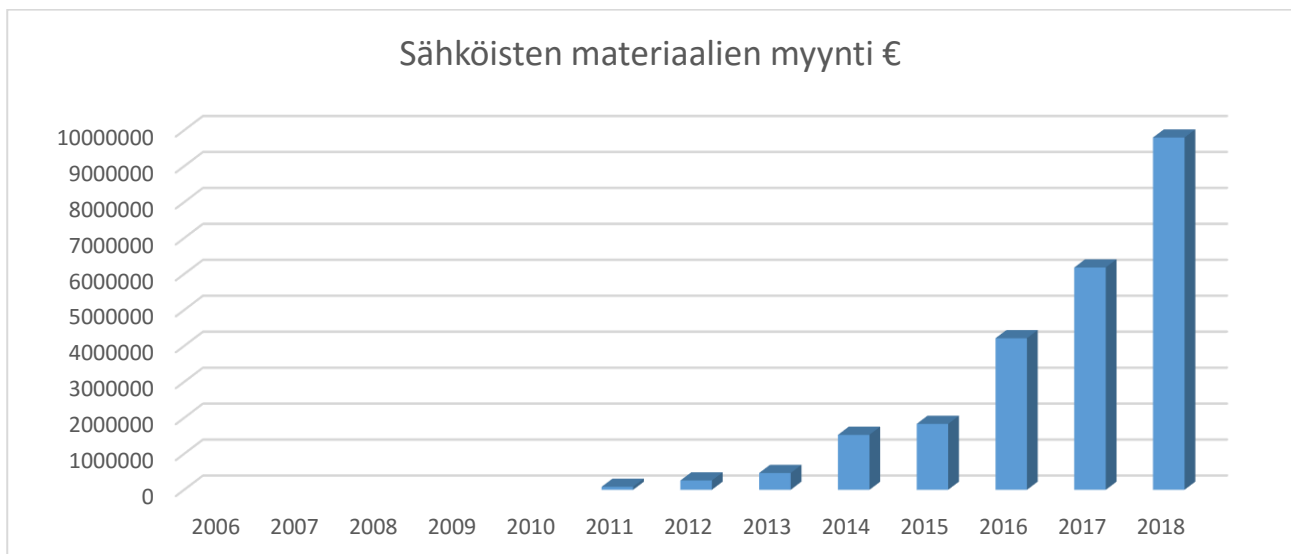
Ympäristöriskit

Kirjavälityksen merkittävin ympäristöriski on tulipalo. Muuten ympäristöriskit ovat hyvin rajalliset. Esimerkiksi kemikaaleja on Kirjavälityksessä käytössä vain muutamia huoltokäytössä, ja ne on arvioitu kemikaalilainsäädännön mukaisesti.

Toiminnan positiiviset ympäristövaikutukset ja mahdollisuudet

Kirjavälitys on perustettu hoitamaan keskitettyä logistiikkaa. Siihen liittyy keskitetyt tilaukset, toimitukset, kuljetukset, laskutus ja palautukset. Nämä kaikki vähentävät kustantajien, jälleenmyyjien ja kunta-asiakkaiden omaa käsittelyä ja mm. kuljetusten tarvetta. Vaikka Kirjavälitykselle syntyy ympäristökuormaa, se on kuitenkin murto-osa siitä, mitä ympäristökuorma olisi kokonaisuudessaan ilman keskitettyä logistiikan hallintaa.

Kirjavälityksen uudet palvelut ovat olleet mahdollistamassa sähköisten materiaalien myynnin kasvua Suomessa. E-kirjan ja sähköisten oppimateriaalien voidaan katsoa olevan ympäristöystävällisempiä tuotteita kuin fyysisten vastinpariensä. Painamiseen, paperin käyttöön ja kuljetuspäästöihin liittyvät ympäristövaikutukset poistuvat, kun siirrytään fyysisistä sähköisiin tuotteisiin. Sekä e-kirjojen että sähköisten oppimateriaalien myynti on edelleen voimakkaassa kasvussa.

Myös prosessien sähköistyminen vähentää mm. paperin käyttöä. Esimerkiksi Kirjavälityksen tilausriveistä 95 % tulee sähköisiä tilauskanavia pitkin. Kustannuksiin tällä on valtava vaikutus työn tehostumisen myötä.